

Vinterfåglar inpå knuten

FÅGELBORDSRÄKNINGEN 29 JANUARI – 1 FEBRUARI 2010

Tack för ditt bidrag!

Succé för fågelräkningen 29 januari – 1 februari 2010

19 500 deltog och rapporterade mer än en miljon fåglar!

Vinterfåglar in på Knuten i slutet av januari blev en rejäl succé. Totalt i landet deltog ca 19 500 personer och de rapporterade sammanlagt ca 1 150 000 fåglar! Det innebär en kraftig ökning jämfört med 2009, då 12 100 personer deltog. Även när det gäller fåglarnas topplista skedde stora förändringar.

Bergfinken var den särklassiga "bubblaren" 2010, men det var främst vid fågelborden i södra Sverige som den gjorde sig gällande. Under 2009 kom bergfinken först på 21:a plats i topplistan och 2008 på 24:e plats. I år är den klar tvåa! En annan art som ökade kraftigt var koltrasten (6:a), och även björktrasten kom förhållandevis högt upp på listan (11:a). Talgoxen är dock fortfarande ohotad i toppen.

Anledningen till att både bergfinken och trastarna var så talrika finns att söka ute i naturen. Under hösten 2009 var frösättningen mycket god hos många träd och buskar. Bl.a. var det ovanligt gott om bokollon och rönnbär. Eftersom bergfinkar vintertid i huvudsak lever på bokollon och trastar gärna äter rönnbär, lockades ovanligt många att stanna kvar i Sverige. När sedan snön kom och täckte över bokollonen på marken ute i skogen, drog bergfinkarna antingen söderut eller sökte sig in till fågelborden. Trastarna levde länge gott på rönnbär och andra bär ute i naturen, men började även de söka sig in mot tätorterna när bären började ta slut.

Noterbart är också att inte mindre än drygt 5100 starar rapporterades. Denna flyttfågel ses normalt endast mycket sparsamt i Sverige vintertid, men denna stränga vinter var den märkligt

nog ovanligt talrik och fanns kvar upp till Mälardalen. Anledningen var nog även i staren fall den rika tillgången på bär under hösten och förvintern.

Två arter som däremot var talrikare i norra än i södra Sverige var domherre och sidensvans. Endast enstaka domherrar rapporterades från södra Sveriges fågelmatningar, medan exempelvis fågelborden i Jämtland hyste i genomsnitt tio domherrar.

Som en följd av det kraftigt ökade antalet deltagare var det också betydligt fler fåglar som rapporterades (ca 1 150 000 i år jämfört med ca 760 000 under 2009).

En art ökade dock inte mer än högst marginellt. Det var grönfinken som 2010 rapporterades med 68 300 individer jämfört med 66 100 under 2009. Bakom dessa mycket lika tal döljer sig en reell och ganska kraftig minskning (-36 procent). Anledningen är sannolikt den parasitsjukdom som drabbat de svenska grönfinkarna under senare år. Såväl 2006 som 2008 kom grönfinken tvåa på "topplistan", 2007 var den femma och 2009 kom den fyra. I år återfinns grönfinken först på sjunde plats.

Tar man en titt på "30-i-topp-listan" på nästa sida slås man kanske av att väldigt många utpräglade stannfåglar visar minus-siffror. Här har vi jämfört det genomsnittliga antalet fåglar per rapport 2010 och 2009. Alla mesar, pilfink och gråsparv samt alla kråkfåglar utom nötskrika visar minus. Vad detta beror på vet vi inte idag. Det kan vara ett metodfel, men det kan också spegla en verklig minskning hos dessa arter. Det ger oss i alla fall anledning att skärpa vaksamheten när det gäller fågellivet.

FOTO: P-G BENTZ

Bergfink

FOTO: P-G BENTZ

Koltrast

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

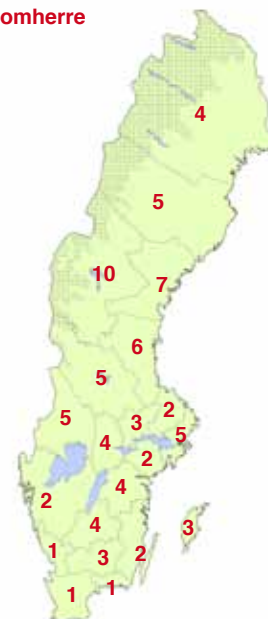
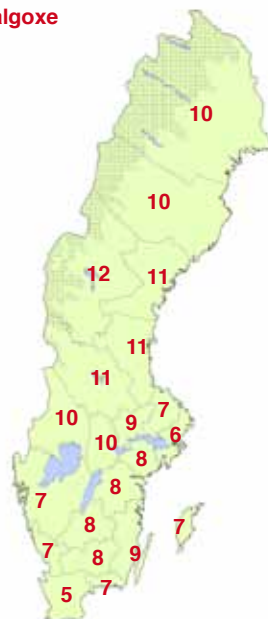
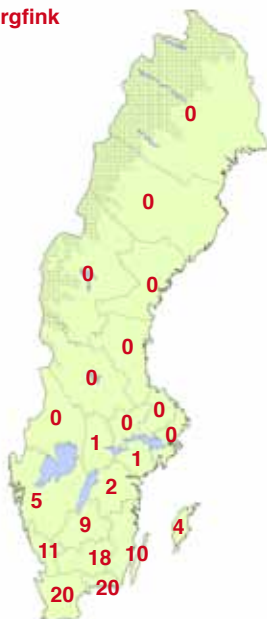

Talgoxe

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Domherre

Genomsnittligt antal rapporterade bergfinkar, koltrastar, talgoxar och domherrar per fågelmatning i Sveriges olika län 2010.

30-i-topp-listan (förra årets placering inom parentes)

	Antal	Procentuell förändring per rapport jfrt med 2009
1. Talgoxe (1)	148276	- 18
2. Bergfink (21)	120498	+ 1025
3. Pilfink (3)	103366	- 8
4. Blåmes (2)	99526	- 19
5. Gulsparv (6)	87516	+ 12
6. Koltrast (9)	76474	+ 67
7. Grönfink (4)	68304	- 36
8. Domherre (8)	49697	+ 2
9. Skata (7)	44351	- 22
10. Sidensvans (12)	41904	+ 40
11. Björktrast (24)	40941	+ 478
12. Kaja (10)	33573	- 20
13. Gråsparv (11)	31554	- 25
14. Nötväcka (13)	23687	- 17
15. Bofink (22)	22865	+ 206
16. Nötskrika (20)	19496	+ 50
17. Gråsiska (5)	16153	- 84
18. Grönsiska (18)	16073	+ 12
19. Entita (14)	15894	- 19
20. Kråka (16)	13116	- 17
21. Större hackspett (15)	12304	- 26
22. Stenknäck (25)	12138	+ 48
23. Talltita (17)	10107	- 32
24. Ringduva (-)	9336	ingen uppgift
25. Stjärtmes (23)	9267	- 15
26. Svartmes (19)	8419	- 40
27. Rödhake (28)	8223	+ 16
28. Steglits (27)	8007	+ 10
29. Tamduva (26)	6198	- 23
30. Stare (-)	5137	ingen uppgift

Det händer mycket i år

Ett av årets största evenemang när det gäller fåglar är *Falsterbo Bird Show* som äger rum 3-5 september på hästhoppningsarenan i Falsterbo (med rovfågelsträcket rakt ovanför!). Men det händer mycket mer än så. Bl.a. är det "Biologiska mångfaldens dag" 22 maj med mängder av utflykter runt om i Sverige. Håll utkik i pressen efter annonser och sök gärna upp närmaste fågelklubb. Deras program innehåller mycket spännande.

Bli medlem i SOF!

Vill du lära dig mera om fåglar och samtidigt stödja arbetet med fågelskydd i Sverige och utlandet? Bli då medlem i Sveriges Ornitologiska Förening! Medlemskap kostar 150:-/år och då får man fyra nummer av vår tidning *Fågelvännen*. I *Fågelvännen* hittar du intressant läsning om fågelmatning, holkbygge, trädgårdsfåglar, fågelflyttning samt fotoreportage och mycket mer. Tidningen riktar sig främst till dig som är intresserad av fåglarna i vår närhet.

Hos SOF:s butik Naturbokhandeln på Öland har du som medlem specialpris på ett urval av sortimentet och får dessutom månatliga erbjudanden. Vill du ha mer information om medlemskap? Ring medlemservice tel: 0485-44440!

PG PlusGiro

Meddelande till betalningsmottagaren

Jag vill bli medlem i SOF och få tidskriften *Fågelvännen* fyra gånger om året för 150 kr.

INBETALNING/GIRERING B

Kod 1

Till PlusGirokonto
19 94 99-5

Betalningsmottagare (endast namn)

**Sveriges Ornitologiska
Förening**

Avsändare (namn och postadress)

MEDELANDE KAN INTE LÄMNAS PÅ BAKSIDAN

Svenska kronor

öre

Från PlusGiro/personkonto (vid girering)

150.00

#

#

1994995#06#

Priser

Vi har lottat ut fina priser bland deltagarna i *Vinterfåglar in på knuten*. Priserna kommer från Naturbokhandeln.

Kikare Swift Reliant

Marianne Englund, Alfta

Holkliv av Niklas Aronsson

Inger Noren, Värmdö

Marie Wissting, Motala

Nordens fåglar av Fransson & Staav

Jan-Henrik Fallgren, Uppsala

Klass 4x, Sinntorpsskolan, Lindome

Omslagsbild: Sidensvansen uppträdde talrikt i stora delar av Sverige vintern 2010. Bergfinken (i bakgrunden) var mycket vanlig i Sydsverige. FOTO: P-G BENTZ

Holkliv (Aronsson) – 238 kr

Svensk bok som omfattar alla aspekter på fågelholkar. Kika in och se våra vanligaste fåglars vardagsbestyr. Inte bara de typiska frågorna om holkens placering eller om den skall rensas, utan även historik, myter och mycket annat.

Mata fåglar

Mata Fåglar (Aronsson) – 178 kr

Härlig bok för alla fågelmatare! Vad ska man mata med, när, vilka fåglar kommer till fågelbordet, smittospridning m.m. Här kan alla med intresse av fågelmatning hitta massor med intressant fakta!

Sångfåglar (Upplev Naturen) – 298 kr

Ljudbok-CD med och om fågelsång. Lär dig känna igen och artbestämma sjungande fåglar enbart på sången. Inga förkunskaper krävs. 49 fågelarter. Uppläsare: Ingvar Storm.

SWIFT Reliant 8x42 – 1 590 kr

Utmärkt lågpriskikare för fågelstudier. Bäst i test i sin prisklass i England 2008. Skruvmusslor, gummerad, vattentät & låg vikt är kännetecknande.

www.naturbokhandeln.se

Tel: 0485-44440, e-post: order@naturbokhandeln.se